

OKULUN İLK GÜNLERİNDE VELİLERİN KARŞILAŞACAĞI DURUMLAR VE SORUNLARIN GİDERİLMESİ İÇİN BAZI ÖNERİLER...

ÇOCUĞUNUZ OKULA GELMENİZ KONUSUNDA ISRAR EDİYORSA...

*Çocuğunuzun okula başladığı ilk gün, anne ve baba çocuğu okula getirmeli ve okula geliş-gidiş saatlerini, kimin getirip götüreceğini çocuğa açıklamalıdır.

*Çocuğun ilk gün yaşadığı en önemli kaygıları, sürekli okulda kalacağı, eve dönmeyeceği ile ilgili kaygılardır. Bu kaygının giderilmesi için çocuğa bilgi verilmeli, çocuk rahatlatılmalıdır. Bu günlerde çocuğun sorduğu her soruya açıklayıcı, net cevap verilmelidir.

*Okulun ilk günlerinde veya takip eden günlerde, anne-babaların sınıfta, koridorda veya okulun içinde herhangi bir yerde bulunması çocuğun okula alışmasını güçleştiren bir faktördür. Anne-baba çocuğu öğretmenine teslim ettikten sonra hemen okuldan ayrılmalıdır. Böylece çocuk anne baba olmayınca, öğretmeni ve arkadaşlarıyla iletişim kuracak ve okula alışacaktır.

*Çocuğunuz sabah okula gelmeniz konusunda ısrar ediyorsa ve diretiyorsa ona herkesin bir görevi olduğunu, sizin görevinizin çalışmak, para kazanmak, ona yemek hazırlamak olduğunu, onun görevinin ise okula gitmek olduğunu belirtin. Eğer onunla birlikte okula giderseniz, işlerinizin yarım kalacağını, bunu da istemediğinizi ifade edin.

*Eğer çocuk okula gelmemekte diretiyor ve öfke nöbetleri içine giriyorsa herhangi bir nedenle (işe, doktora, kursa gitme) evden ayrılmak zorunda olduğunuzu söyleyerek, çocuğunuzla birlikte evden çıkın. Çocuğunuz evde kimsenin kalmadığını görünce, tek başına oturmak yerine okula gitmeyi tercih edecektir.

ÖĞRENCİ KARNIM AĞIRIYOR VEYA HASTAYIM DİYE BAHANE BULUYORSA...

*Okulun ilk günlerinde öğrencilerde psikolojik nedenlere bağlı olarak mide bulantısı, kusma, yüksek ateş, karın ağrısı v.b rahatsızlıklar görülebilir. Çocuğun bir rahatsızlığının olmadığı ve bütün bunları okula gitmemek için bahane ettiği anne-babaların aklına gelen ilk olaydır. Ancak yetişkinlerin de bir olaya üzüldüklerinde veya kaygı duyduklarında psikosomatik rahatsızlıklar yaşadığı bilimsel bir gerçektir.

*Çocuk herhangi bir sağlık şikayetiyle okula gitmek istemediğini belirtiyorsa, anne-baba çocuğu rencide etmeden onu dinlemelidir. Eğer çocuğun rahatsız olmadığı biliniyorsa, çocukla "biliyorum kendini iyi hissetmiyorsun, şimdi biraz dinlen istersen bir ders sonra gideriz. Ama okula devamsızlık yapmaman gerekiyor" şeklinde bir konuşma yaparak ikna edilmelidir. Bu konuşmanın ardından çocuk mutlaka okula götürülmeli, gerekirse anne-baba birkaç saat okulda kalmalıdır. Ancak sınıfta veya koridorda değil, yalnızca çocuğun tenefüslerde göreceği bir yerde oturmalıdır.

*Çocuğa okula gitmeyip evde kalması konusunda izin verilirse rahatsızlığının kısa sürede geçtiği gözlenir. Fakat bu izin çocuğu okul ortamından uzaklaştıracaktır. Öğrenciokula ne kadar sık gelirse, o kadar kolay alışacaktır.

ÇOCUĞUNUZ SİZİ ÖZLEDİĞİNİ SÖYLÜYORSA...

*Çocukların, anne ve babalarını okula gelmeleri konusunda etki altına aldığı diğer bir konu da onları özlediklerini söylemeleridir. Anne babanın bu durumda çocuğa verebileceği en iyi cevap ilk günlerde kendisini yalnız hissedebileceği, ancak bunun birkaç gün içinde geçeceğidir.

*Çocuğu okula alıştırmada, anne-babanın kendi okul anılarını anlatması etkili bir faktördür.

*Çocuğun okula uyumu konusunda karşılaşılan güçlükler, birkaç gün, bir hafta veya en fazla bir ay içinde ortadan kalkacaktır. Anne-baba bu süreç içerisinde sabırlı olmaya çalışmalı ve okulla işbirliğini sürdürerek yapılması gerekenler hakkında bilgi almalıdır.

OKUL ÇAĞINA YENİ BAŞLAYACAK ÇOCUKLARIN PSİKOLOJİK DURUMLARI

İlkokula başlamak çocuk için çok yeni ve farklı bir durumdur. Ne kadar iyi hazırlanmış olursa olsun, okulun açıldığı ilk günlerde çocuk bocalayabilir, uyum güçlüğü çekebilir. O güne kadar ailesinin odak noktası olan çocuktan, anne ve babasından koparak günün büyük bir bölümünde tanımadığı insanlarla birlikte olması beklenir.

ANNE-BABAYA AŞIRI BAĞIMLI ÇOCUK

Her çocuk okula uyum sağlama konusunda aynı olmayabilir. Okulda uyum problemi çeken çocuklar, çoğunlukla okul öncesi dönemde aile dışına çıkmamış, sosyal ilişkiden yoksun bırakılmış aşırı anne bağımlıdırlar. Yapılan bir çok araştırma göstermiştir ki okul korkusunun asıl kaynağı çocuğun evden ayrılmaya karşı gösterdiği güvensizliktir.

Özellikle anne-çocuk iletişiminin çok yoğun yaşandığı, ilişkilerin bağımlılık düzeyinde gelişmiş olduğu ailelerde çocukların okula daha zor adepte oldukları bilinmektedir. Tüm gereksinimleri karşılama konusunda annesi dışında başka hiçbir yolu bilmeyen çocuk annesinden ayrıldığında, karşılaştığı problemlerle baş etme konusunda deneyimsiz olduğundan okulu emniyetli bulmaz. Bu nedenle de okula gitmeyi reddeder.

NEDEN İLK GÜNLER HUZURSUZ OLURLAR?

Eğer çocuk okul öncesi eğitim kurumuna gitmişse ilkokula daha kısa sürede uyum sağlayacaktır. Ama yine de ilkokula başlamak yeni bir ortama uyum sağlamak demektir. Çocuğun okula uyum sağlamada güçlük çekmesinin çeşitli nedenleri vardır. Bunları şöyle sıralayabiliriz:

- *Anneye aşırı bağlılık
- *Özgüven eksikliği
- *Çocuğun okula hazırlanamayışı
- *Çocuğun okula ceza olarak gönderilmesi
- *Anne-baba ve öğretmen arasındaki tutum farklılıkları
- *Aile içindeki huzursuzluklar
- *Yeni bir kardeşin doğması, bir yakının ölmesi.

SÖZLERİNİZE DİKKAT EDİN!

& Sınıfta sırasına oturmuş ağlayan bir çocuk için "bunda ağlayacak ne var, ne güzel bir okul, bak senden başka ağlayan var mı, kocaman adam/abla oldun, bebekler ağlar" v.b.nasihahat yüklü, suçluluk duygusu veren öğütler hiçbir fayda sağlamaz. Tam tersi çocuk duygularının anlaşılmadığına karar vererek bütünüyle içe kapanmaya yönelir.

& Annenin, çocuğa kızdığı zaman "okula gitsen de rahat etsem..seni öğretmene söyleyeceğim" gibi sözleri çocuğun okula karşı olumsuz duygular beslemesine neden olur. Okula gitmeyi çocuğun evden atılması, annenin onu terketmesi şeklinde algılar. İkinci kardeşin gelişi de aynı zamana rastlarsa okul çocuk tarafından " atıldığı bir yer" olarak algılanır.

& Nedeni ne olursa olsun, anne ve babalar çocuklarının öğretmenleriyle ilgili olumsuz fikirlerini onlara kesinlikle yansıtmamalı ve çocuğun yanında bunu tartışmamalıdır. Çocuk sizi kızdıracak bir olay anlattığında öğretmenleriyle konuşmadan kesin bir karar vermemelisiniz.

& En iyi huylu çocuk bile okula başladığında duygusal açıdan karmaşa yaşayabilir. Parmak emme, alt ıslatma, sık sık ağlama gibi bebeksi davranışlara döner. Bu ve benzeri davranış problemleri ile karşılaştığınızda yapabileceğiniz tek şey çocuğunuza destek vermek, okul yönetimi, öğretmen ve rehberlik servisiyle işbirliğine geçmek ve bu dönemin geçmesini beklemek.

İLKOKULA YENİ BAŞLAYAN BİR ÇOCUK İLK GÜNLERDE NE DÜŞÜNÜR?

& Burası nasıl bir yer? Çok büyük bir bina. Acaba burada kaybolur muyum?

& Evim okula yakın mı? Acaba anne ve babam beni almaya gelecekler mi? Ya servisi bulamazsam? Servis evimi bulabilecek mi?

& Ne kadar çok çocuk var. Hiçbirini tanımıyorum. Ya bana zarar verirlerse?

& Öğretmenim beni farkedecek mi? Acaba beni sevecek mi? Ya beni sevmezse?

& Ne kadar çok kural var? Bunları nasıl öğreneceğim?

& Niçin oyun dersi yok? Buradaki dersler çok uzun sürüyor.

& Tuvaletim neden bu kadar sık geliyor?

& Okula başladığımdan beri herkes karneden bahsediyor. Derslerini bilmeyen sınıfta kalıyormuş.

Ya ben de kalırsam?